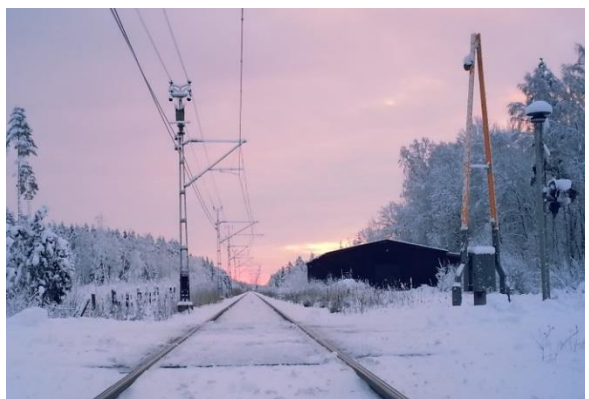

Särskilt utlåtande enligt 3 kap. 17 § PBL tillhörande Översiktsplan för Lessebo kommun

Antagandehandling
2018-09-24

Innehåll

Utställningens genomförande	3
Redovisning av inkomna synpunkter samt kommunens bemötande och förslag	3
Inkomna synpunkter under andra utställningsperioden	3
E.on	3
Bemötande	3
Försvarmakten	3
Bemötande	3
Lantmäteriet	4
Bemötande	4
Regionförbundet Kalmar län	4
Bemötande	4
Skogsstyrelsen	4
Bemötande	4
Socialnämnden	4
Bemötande	4
LRF lokalavdelning Ljuder- Ekeberga- Hovmantorp	4
Bemötande	5
Lantbrukarnas riksförbund, LRF Sydost	5
Bemötande	6
Trafikverket	6
Bemötande	6
Betty-Ann Ohlsson	7
Bemötande	7
Region Kronoberg	7
Bemötande	8
Länsstyrelsen Kronoberg	8
Bemötande	10

Utställningens genomförande

Förslaget till ny översiktsplan för Lessebo kommun har varit ute för granskning en första gång under tiden 2017-12-11 till 2018-02-12. Under denna period inkom 17 yttranden varav 8 inneburit erinran och synpunkter på förslaget.

Dessa synpunkter har bemötts i det Särskilda utlåtandet daterat 2018-04-11 och som fanns med i utställningshandlingarna till denna andra utställning.

Med hänvisning till Länsstyrelsens yttrande beslöts att bearbeta förslaget och göra en förnyad utställning av översiktsplanen, vilket skett under perioden 2018-04-23 till 2018-06-27. Under denna granskningsperiod inkom 12 yttranden.

Efter utställning och granskning ska de synpunkter som har kommit in sammanställas i ett särskilt utlåtande innan förslaget kan gå vidare till antagande.

Redovisning av inkomna synpunkter samt kommunens bemötande och förslag

Nedan redovisas en sammanfattning av respektive yttrande samt kommunens kommentar i ett Bemötande. Svar som lämnats men som inte innebär någon erinran tas också upp.

Inkomna synpunkter under andra utställningsperioden

E.on

E.on noterar de ändringar som gjorts sedan samrådet och förra utställningen och har inget ytterligare att tillföra.

Bemötande

Kommentaren noteras.

Försvarmakten

Försvarmakten har inget att erinra.

Bemötande

Kommentaren noteras.

Lantmäteriet

Lantmäteriet har ingen erinran.

Bemötande

Kommentaren noteras.

Regionförbundet Kalmar län

Regionförbundet har inget att erinra mot planen men vill framhålla följande: Kust till kustbanan är av stor vikt för pendling och näringsliv både för Kalmar, Blekinge och Kronobergs län. Den förbinder också till övriga regioner i landet. Det långsiktiga behovet är dubbelspår hela sträckan Alvesta- Kalmar trafikerad med minst halvtimmestrafik. Riksväg 25 är i stora delar åtgärdad men sträckan Eriksmåla- Hovmantorp behöver trafiksäkerhetshöjande åtgärder i form av mötesseparering och viltstängsel. Riksväg 25 är en viktig länk mellan Kalmar och Växjö för dagliga pendlingsröresler.

Bemötande

Kommentaren och synpunkterna noteras, vilka överensstämmer med kommunens.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen framhåller att på sid 99 under rubriken Strandskydd bör ordet "alla" strykas för att inte missförstånd ska uppstå. På sid 109 ska ordet Skogsvårdsstyrelsen ändras till Skogsstyrelsen. I övrigt påpekas att skogsbruket inte berörs av strandskyddet men ska givetvis lämna hänsyn i strandzonen.

Bemötande

Rättelser genomförs i planen.

Socialnämnden

Socialnämnden har inga ytterligare synpunkter på förslaget.

Bemötande

Kommentaren noteras.

LRF lokalavdelning Ljuder- Ekeberga- Hovmantorp

LRF:s lokalavdelning påpekar att man planerat ny bostadsbebyggelse inom Djurhultsområdet på den s.k. "Dansbaneträdan", som med sina 10 hektar är en av kommunens största. Dessutom är Lessebo Gärde betecknat som grönområde och det är inte jordbruksmark. Den s.k. "Maståkern" på ca 5 hektar är också en av de bästa i

kommunen och tillsammans med övriga åkrar på Lessebo Gärde handlar det om totalt 20 hektar väl sammanhållna skiften, varav cirka hälften verkar tas i anspråk i översiktsplanen. All denna mark är brukningsvärd jordbruksmark och därför skyddsvärd för livsmedelsproduktion. Att ta i anspråk sådan mark för bebyggelse, när det finns annan mark att tillgå, är inte förenligt med miljöbalken.

Bemötande

I översiktsplanen redovisas tänkbara områden för framtida bostadsbebyggelse och de avser både kort och lång sikt. De är inte prioriterade i någon utbyggnadsordning vilket innebär att man inte kan säga om eller när det kan bli aktuellt med ytterligare bostäder i Djurhult. Översiktsplanen är ju inte heller juridiskt bindande. Kommunen inser vikten av att behålla brukningsvärd jordbruksmark i en kommun som domineras av skogsmark. Att Lessebo Gärde är utlagt som "Grönområde" i planen ska närmast betraktas som ett slags friluftsområde inom befintlig markanvändning. Avsikten är inte att göra några större förändringar utom möjligen förbättra stigar och leder som kan fungera tillsammans med en mer eller mindre extensiv boskaps – och jordbruksdrift. Beteckningen Grönområde är också en markering för att inte tillåta bostadsutbyggnad här.

Översiktsplanen föreslås inte ändras vad gäller kartbeteckningarna men i texten under L4 Djurhult tilläggs följande: "Med hänsyn till att området hyser brukningsvärd jordbruksmark bör inte detta område exploateras förrän andra föreslagna områden i Lessebo tätort ianspråktagits."

Lantbrukarnas riksförbund, LRF Sydost

LRF påpekar allmänt vikten av brukningsvärd jordbruksmark som är en begränsad resurs med avgörande betydelse för att trygga livsmedelsförsörjningen, liksom att säkerställa en långsiktig hushållning med jordbruksmark.

LRF påpekar också att i Lessebo kommun har både åkermarken och betesmarken minskat för varje år, minus 82 ha åker och minus 144 ha betesmark på ca 15 år. År 1990 fanns det 76 jordbruksföretag i kommunen och idag är det 44 stycken och av dessa är det få som bedriver sitt jordbruk på heltid. I detta perspektiv förstår inte LRF varför kommunen överväger att ta en av kommunens bästa jordbruksmark i anspråk för att bygga bostäder. Kommunen måste vara väldigt aktsam om sin jordbruksmark och i stället planera bebyggelse där det idag finns skog.

LRF påpekar inledningsvis också problemet med bristande dialog mellan markägare och kommunen vid upprättandet av översiktsplanen. LRF anser det helt oacceptabelt att enskild ägd mark målklassas utan att en överenskommelse först görs med markägaren. Även om planen inte är juridiskt bindande så måste respektive markägare i tidigt skede få veta vilka tankar som finns om hens mark.

Bemötande

Se även kommentaren till LRF lokalavdelning.

När en översiktsplan upprättas ska det ske i en process där allmänhet och berörda ska kunna ta del av planförslaget och lämna synpunkter. I detta fall har översiktsplanen varit ute för allmänt deltagande dels vid samrådet, dels vid förra utställningen och nu vid den förnyade utställningen. Det har även hållits inledande dialoger i varje tätort för att få in allmänhetens synpunkter samt dialoger med vissa markägare. Planen har varit tillgänglig på kommunens hemsida, i kommunhuset samt på de fyra biblioteken i kommunen. Därtill har hållits ett medborgarmöte för allmänheten, vilket annonserades i dagspress innan. Detta förfarande har bedömts tillräckligt för att eventuellt berörda markägare ska kunna ta del av förslaget, i synnerhet också då allt detta brukar vara den gängse metoden vid upprättande av en översiktsplan. Om kontakt och förhandlingar i detta skede skulle ske med alla berörda markägare skulle det förlänga tidsprocessen avsevärt. Det är dock en självklarhet att när det kommer till ett exploateringskedje för att exempelvis upprätta detaljplaner så sker denna kontakt och dialog i tidigt skede. Det är ytterst osannolikt att kommunen tillgriper expropriation i icke centrumnära lägen. Planförslaget kompletteras med texten ovan enligt kommentaren till LRF:s lokalavdelning.

Trafikverket

Trafikverket noterar förändringarna i planförslaget och att kommunen nu föreslår en framtida dragning av riksväg 25 väster om Lessebo samhälle med två passager av Kust till kustbanan. Trafikverket hänvisar också till den förstudie som gjordes 2001 och att det under lång tid diskuterats möjliga lösningar för en förbifart. För att en ny väg ska kunna förverkligas krävs att den kan prioriteras i den nationella infrastrukturplanen i konkurrens med andra angelägna objekt och då är objektets samhällsekonomiska lönsamhet ett väsentligt prioriteringsgrund. Planens lösning av riksväg 25 förefaller vara anpassad till lokal trafik och effekterna för den övergripande trafiken torde vara negativa. Detta innebär att sannolikheten för att få en sådan sträckning finansierad via nationell plan torde vara näst intill försumbar.

Trafikverket framför även tveksamhet till den nyligen framtagna detaljplanen för en planskild korsning under riksväg 25 vid Åkerhultsvägen i Lessebo.

Trafikverket framhåller också att kommunen är berörd av riksintresse för den civila luftfarten. De flygplatser som är av riksintresse, Växjö, Kalmar och Ronneby måste få remiss vid tillståndsärenden med höga byggnader/föremål, vilket måste framgå av översiktsplanen.

Bemötande

Kommunen noterar att Trafikverket är kritisk till realiteten i den föreslagna förbifarten av riksväg 25 i Lessebo. Avsikten är att kunna leda tung trafik utanför de centrala delarna av samhället. Avsikten är också att kunna anvisa ett alternativ då riksväg 25

utgör rekommenderad led för farligt godstransporter. Egentligen finns det då redan en sådan väg genom det södra industriområdet, över järnvägen och sedan på den nya vägen genom gamla sågområdet och planerat nytt industriområde. Därefter över befintlig järnvägs korsning igen. Det som då återstår för att få en alternativ genomfart är en mindre sträcka utanför bebyggelsen innan vägen ansluts till 25:an, norr om samhället. Det kan finnas situationer då trafiken av olika skäl måste stängas av genom samhället och då är det också en säkerhetsfråga att kunna anvisa ett bättre alternativ än de begränsade möjligheter som finns idag, t ex via Åkershultsvägen eller Kronobergsgatan, vilka båda går genom bostadsområden. Kommunen anser därför att sträckningsförslaget, vilket även är en trafiksäkerhetshöjande åtgärd ska finnas kvar i översiktsplanen för en möjlighet på längre sikt. I framtiden kan det finnas alternativa möjligheter att finansiera en tänkt förbifart än via den nationella infrastrukturplanen.

Beträffande de MSA-ytor som hör till flygplatserna av riksintresse så kompletteras översiktsplanen med tydligare text och ett stycke under rubriken 6.4 Kommunikationer med följande text. "Kommunen berörs också av riksintresse för Civil luftfart, vilket innebär att vissa flygplatser är av riksintresse och till dessa hör s.k. MSA-ytor. När dessa berörs av tillståndsärenden för höga byggnader, master m.m. skall remiss alltid ställas till de berörda flygplatserna. Hela Lessebo kommun berörs av MSA-ytan för Växjö flygplats. MSA-ytan för Kalmar flygplats berör östra kommundelen och större delen av kommunen berörs av MSA-ytan för Ronneby flygplats". Karta som visar berörda områden inom kommunen finns på Trafikverkets hemsida.

Betty-Ann Ohlsson

Ohlsson framför synpunkter på ett specifikt område i Hovmantorp, nämligen Strandtorget och den detaljplan som tagits fram för området. Hon framhåller att det måste finnas en väg och vändplats inritad i detaljplanen så att det finns en enkel framkomlighet till Stranden 2.

Bemötande

Synpunkterna är detaljerade och behandlas inte i översiktsplanen. Skrivelsen överlämnas till Samhällsbyggnadsförvaltningen för bevakning vid exploateringen.

Region Kronoberg

Region Kronoberg ser positivt på de utvecklingsprioriteringar som görs i förslaget till översiktsplan. Planen pekar ut ett antal viktiga insatsområden med utgångspunkt i de förutsättningar som finns i kommunen, både när det gäller geografiskt läge, Orts- och boendestruktur samt kommunikationer. I planen redovisas utbyggnadsområden i kommunens samtliga tätorter och även i strandnära lägen (LIS). Det är bra att tätorterna kan växa och därigenom stärka sina roller som lokala servicenoder och öka underlaget för kollektivtrafiken.

Region Kronoberg anser att kopplingen till den regionala utvecklingsstrategin Gröna Kronoberg 2025 saknas, samt att planen bättre kan belysa jämställdhetsperspektivet.

Det är önskvärt att detta viktiga perspektiv, tillsammans med barnperspektivet, kunde få en mer strategisk funktion i planen.

Kommunens ambition att identifiera lämpliga områden för företagslokaliseringar utgör en bra grund för ett bredare näringsliv och regionen delar kommunens uppfattning om besöksnäringens betydelse och särskilt utvecklingstankarna om Strömbergshyttan och Bergdala, vilka utgör potentiella besöksmål.

Region Kronoberg noterar kommunens intresse av att kollektivtrafiken i kommunen ska utvecklas och därigenom ge invånarna bättre pendlingsmöjligheter. Kommunen framhåller att även Skruv ska kunna trafikförsörjas med tåg. Regionen framhåller att det idag inte är möjligt att trafikera Skruv med de Öresundståg som passerar genom orten, vilka främst avser att förbinda större orter och knyta samman Danmark och Sydsverige. Ett tågstopp i Skruv skulle i så fall kräva att det startas en helt ny tåglinje, vilket också innebär att frågan är större än att enbart handla om Skruv. Ett eventuellt tågstopp i Skruv gör inte i sig självt att orten växer utan det krävs också andra åtgärder.

Region Kronoberg genomförde 2017 en större utredning kring framtidens kollektivtrafik i östra Kronoberg. Krösatåg var ett av exemplen på flera möjliga utvecklingsvägar som analyserats. Regionen kommer att fortsätta ha dialog med både Lessebo och Växjö kommuner men också med Landstinget i Kalmar och Region Blekinge kring den framtida utvecklingen av kollektivtrafiken i detta stråk.

Bemötande

Kommunen noterar Region Kronobergs positiva synpunkter på planförslaget och särskilt att frågan om kollektivtrafiken fortsatt kan diskuteras i en öppen, konstruktiv och bred dialog.

Beträffande jämställdhetsperspektivet är det självklart att detta behandlas i varje exploateringsprojekt. Jämställdhet skall alltid genomsyra (mainstreaming) alla projekt och har därför inte behandlats särskilt i texten. Med den föreslagna utvecklingen av översiktsplanen, t.ex. trafiksäkerhet i Lessebo tätort- gångtunnel, förbifart tung trafik- finns goda förutsättningar för barnens trygga uppväxt. (barnperspektiv)

Länsstyrelsen Kronoberg

Först skall noteras att Länsstyrelsens granskningsyttrande i sin helhet alltid skall följa med planen, även efter antagandet, och utgöra en del av den antagna översiktsplanen.

Länsstyrelsen anser allmänt att de beskrivningar som görs av planens sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenser är alltför övergripande för att ge tillräckligt stöd för att förstå hur planens genomförande påverkar olika intressen. Länsstyrelsen saknar också i flera delar tydliga ställningstaganden för en bedömning samt en heltäckande markanvändningskarta som tydligt visar mark- och vattenanvändningen i kommunen.

Länsstyrelsen finner att beskrivningen av riksintressena och dess värden är otydlig och att det vid eventuella intressekonflikter är svårt att bedöma hur områdenas värden skulle kunna påverkas. Inte enbart Djurhult och Hästhagen inom riksintresset Lessebo bör få riktlinjer för att motverka eventuell påverkan vid exploatering.

Länsstyrelsen påpekar detsamma som Trafikverket beträffande riksintressen för civil flygfart och MSA- ytorna. Det behövs fortsatt dialog om en framtida vägsträckning i Lessebo men påpekar samtidigt att den befintliga vägsträckningen behöver finnas kvar genom samhället en lång tid framöver.

Beträffande miljö kvalitetsnormerna behöver kommunen i efterföljande planering analysera påverkan på vattenförekomsternas status och orsakerna till miljöproblemen för de vattenförekomster som inte uppnår god status.

Det saknas en analys av kommunens LIS-områden utifrån behovet av landsbygdsutveckling. Det saknas även beskrivning av områdenas natur- och kulturmiljöer. Länsstyrelsen har därför inte bedömt lämpligheten av LIS-områdena. Dessa områden behöver också tydliggöras på tätortskartorna för att en avvägning mellan exploatering och behovet av grönområden ska kunna göras. Lis-områden i eller i närheten av tätorter får endast pekas ut om de har liten betydelse för att tillgodose strandskyddets intressen. Denna bestämmelse berör Blå- och Iglagöl i Kosta men även Ormeshaga fritidsby och Ryttarenäset. Dessa bör därför sammanvägas med orternas behov av tätortsnära friluftsliv. Innan exploatering kan ske i de sistnämnda områdena bör en inventering göras av den utrotningshotade strandjordtungan. Även skogsödda som är fridlyst enligt artskyddsförordningen har påträffats. Länsstyrelsen påpekar också att det inte går att anlägga enskilda avlopp inom vattenskyddsområde för Rottnen. Vidare påpekar Länsstyrelsen att kulturmiljövärden vid Hovmantorp, Transjö och Tjugosjö måste beaktas, liksom fornlämningar och därtill risken för översvämningar med hänsyn till klimatförändringar, markstabilitet, förorenad mark samt VA-frågor. Sådana karteringar visar att områdena vid Vasen och Transjö kan vara olämpliga att exploatera.

Av översiktsplanen framgår inte hur kommunen ska förhålla sig till leder av farligt gods i sin planering. Dessa rekommenderade leder är riksväg 25 och riksväg 28 samt Kust- till kustbanan.

Länsstyrelsens ser en konflikt i etablering av nya bostäder vid Djurhult öster om och nära verksamhetsområdet för Lessebo pappersbruk, vilket är en tillståndspliktig, s.k. A-anläggning. Det behövs tillräckligt skyddsavstånd för att inte äventyra verksamheten vid pappersbruket. Buller, ljus, lukt, damm och andra utsläpp till luft behöver beaktas. Även bostadsområdet som planeras strax norr om brukets reningsdammar kan komma i konflikt med brukets verksamhet.

Beträffande miljökonsekvensbeskrivningen finner Länsstyrelsen analysen som skildrar utveckling i kommunens orter bristfällig och det får konsekvenser för framtida hantering av ställningstaganden och hänsynstaganden.

Bemötande

Kommunens översiktsplan gör inte anspråk på att vara direkt produktionsförberedande utan är mer av strategisk övergripande art. Detta innebär att direkt slutliga ställningstaganden inte görs i detta skede utan planen pekar mera på möjligheter, alternativ och de intressen som berörs. Angående avsaknad av en större markanvändningskarta så sker ju all handläggning numera digitalt. Detta innebär att man i ärenden kan ta fram alla tillgängliga digitala skikt och kan zooma i dessa för att mer exakt ta reda på gränser och hur intressena berörs. Kommunen anser därför att framtagna kartor är tillfyllest för handläggningen av efterföljande ärenden.

Kommunen finner inte att en ytterligare beskrivning av riksintressena utöver den som redan är gjord av t ex länsstyrelsen är nödvändig. Djurhult och Hästhagen inom riksintresset i Lessebo har fått speciella riktlinjer. Övriga delområden har riktlinjer att riksintressena inte får påtagligt skadas och denna bedömning görs vid detaljplaneringen och i varje exploaterings- eller tillståndsärende.

Beträffande synpunkter på civil luftfart och en alternativ genomfart på riksväg 25 i Lessebo, se bemötande till Trafikverkets yttrande.

Miljökvalitetsnormerna och vattenförekomsternas status följs regelbundet i kommunen.

När det gäller föreslagna LIS områden så skall påpekas att det för varje område finns angivet vad man ska ta hänsyn till vid utveckling, både eventuell påverkan, konflikter samt berörda intressen. Därtill anges en motivering till varje område varför det pekats ut. LIS-områden i eller i närheten av tätorterna får endast pekas ut om de har liten betydelse för strandskyddets syften. Lis- områden i Kosta ligger visserligen nära tätorten men skulle vid en exploatering bli mer attraktiva som stränder än vad de är idag. LIS-områden vid Ormeshaga fritidsby och Ryttarnäset ligger inte i *närheten av tätorten* på det sätt som lagstiftningen åsyftar. Det finns gott om mark för tätortsnära friluftsliv i samtliga fyra orter även om LIS-områden tas i anspråk. När en exploatering inom dessa områden kan bli aktuell är det sannolikt att detaljplan upprättas med allt vad det innebär av fördjupade undersökningar och utredningar. I detta skede föreslås inga av LIS-områdena tas bort. Av översiktsplanen och Länsstyrelsens granskningsyttrande framgår tydligt var det kan bli svårast att genomföra en tänkt landsbygdsutveckling, varför alla områdena sannolikt inte kommer att realiseras.

Planen kompletteras med text under avsnitt 3.4 Infrastruktur att riksvägarna 25 och 28 samt Kust till kustbanan är rekommenderade leder för farligt gods. Vid exploatering i

närheten av dessa leder måste beaktas vad som anges i RIKTSAM "Riktlinjer och riskhänsyn i samhällsplaneringen".

När det gäller bostadsområden i Djurhult och eventuell konflikt med pappersbrukets verksamhet så görs i texten sid 30 för område L4 Söder om Djurhult följande tillägg: "Närheten till Lessebo pappersbruk gör att frågor om skyddsavstånd med tanke på eventuella miljöstörningar måste utredas innan detaljplaneringen kan ske och då i samråd med pappersbrukets företagsledning".

Miljökonsekvensbeskrivningen är av översiktlig karaktär då även själva översiktsplanen inte går på djupet i detaljer. Länsstyrelsens synpunkter noteras.

SAMMANSTÄLLNING över revideringar och förtydliganden i texten inför antagandet av översiktsplanen.

(Observera att sidhänvisningen avser den utställda versionen, daterad 2018-04-11. Den version som går till antagandet kan få andra sidnummer)

Sid 30 L4 Söder om Djurhult, sist i stycket, tillägg:

"Med hänsyn till att området hyser brukningsvärd jordbruksmark bör inte detta område exploateras förrän andra föreslagna områden i Lessebo tätort ianspråktagits."

"Närheten till Lessebo pappersbruk gör att frågor om skyddsavstånd med tanke på eventuella miljöstörningar måste utredas innan detaljplaneringen kan ske och då i samråd med pappersbrukets företagsledning".

sid 66. 3.4 Infrastruktur. Efter tredje stycket om Vägar, tillägg:

"Riksvägarna 25 och 28 samt Kust till kustbanan är rekommenderade leder för farligt gods. Vid exploatering i närheten av dessa leder måste beaktas vad som anges i RIKTSAM "Riktlinjer och riskhänsyn i samhällsplaneringen".

Sid 99 Nionde raden uppifrån:

Ta bort ordet "alla".

Sid 109, Andra raden efter första tabellen:

Skogsvårdsstyrelsen ändras till "Skogsstyrelsen".

Sid 113 Efter fjärde stycket ny rubrik och text, tillägg:

Civil flygfart

"Kommunen berörs också av riksintresse för Civil luftfart, vilket innebär att vissa flygplatser är av riksintresse och till dessa hör s.k. MSA-ytor. När dessa berörs av tillståndsärenden för höga byggnader, master m.m. skall remiss alltid ställas till de berörda flygplatserna. Hela Lessebo kommun berörs av MSA-ytan för Växjö flygplats. MSA-ytan för Kalmar flygplats berör östra kommundelen och större delen av kommunen berörs av MSA-ytan för Ronneby flygplats". Karta som visar berörda områden inom kommunen finns på Trafikverkets hemsida.

2018-09-24

Styrgruppen för Lessebo kommuns översiktsplan
Lessebo kommun